

## Opracowanie sygnalne

**MONITORING RYNKU PRACY**
**Popyt na pracę w III kwartale 2015 roku**

W końcu III kwartału 2015 r. liczba **wolnych miejsc pracy** w podmiotach zatrudniających co najmniej 1 osobę wynosiła 73,2 tys. i była niższa niż w kwartale poprzednim o 1,6 tys., tj. o 2,3%. W porównaniu z III kwartałem roku poprzedniego liczba wolnych miejsc pracy wzrosła o 13,0 tys., tj. o 21,7%. W końcu omawianego okresu nie obsadzonych było jeszcze 17,5 tys. (tj. 12,7%) **nowo utworzonych miejsc pracy**. W III kwartale 2015 roku utworzono o 10,8% mniej nowych miejsc pracy w porównaniu z poprzednim kwartałem oraz nieznacznie więcej (o 0,2%) niż w III kwartale roku poprzedniego. W okresie III kwartału 2015 roku **zlikwidowano** o 5,0% więcej miejsc pracy niż w II kwartale 2015 roku i o 6,1% mniej niż w III kwartale roku poprzedniego.

**PODSTAWOWE WYNIKI BADANIA**

III kwartał 2014	II kwartał 2015		III kwartał 2015
60126	74847	Wolne miejsca pracy – w końcu kwartału	73154
13999	16680	Wolne nowo utworzone miejsca pracy – w końcu kwartału	17517
137363	154381	Nowo utworzone miejsca pracy – w kwartale	137662
79784	71309	Zlikwidowane miejsca pracy – w kwartale	74898

**Tabl. 1. Wolne miejsca pracy według wybranych sekcji PKD, sektorów własności i wielkości jednostek na koniec III kwartału 2015 r. (w tys.)**

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor		Jednostki według liczby pracujących		
		publiczny	prywatny	do 9 osób	od 10 do 49 osób	powyżej 49 osób
<b>OGÓLEM</b>	<b>73,2</b>	<b>8,3</b>	<b>64,9</b>	<b>22,3</b>	<b>15,2</b>	<b>35,7</b>
w tym:						
Przetwórstwo przemysłowe	17,4	0,2	17,2	3,0	4,0	10,4
Budownictwo	7,2	0,0	7,2	4,7	1,5	1,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	14,5	0,0	14,5	5,2	4,0	5,3
Transport i gospodarka magazynowa	6,8	1,0	5,8	2,4	1,4	3,0
Zakwaterowanie i gastronomia	3,9	0,0	3,9	2,0	0,9	1,0
Informacja i komunikacja	5,2	0,1	5,1	1,1	0,5	3,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1,7	0,0	1,7	0,3	0,1	1,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4,0	0,2	3,8	1,2	0,4	2,4
Administrowanie i działalność wspierająca	2,6	0,0	2,6	0,5	0,4	1,7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3,1	3,1	0,0	0,0	0,4	2,7
Edukacja	1,5	1,0	0,5	0,4	0,5	0,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2,4	1,5	0,9	0,5	0,4	1,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0,6	0,5	0,1	0,1	0,3	0,2
Pozostała działalność usługowa	0,5	0,0	0,5	0,4	0,0	0,1

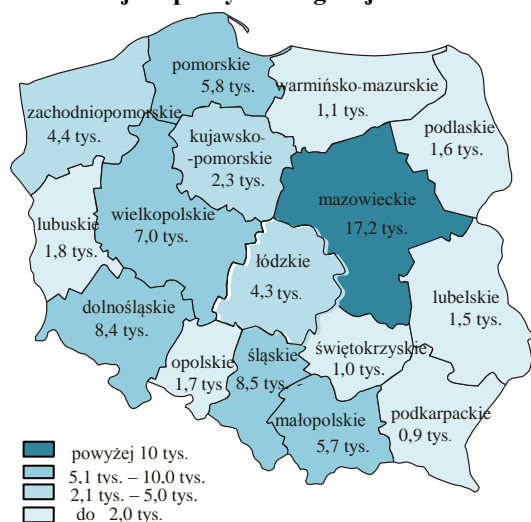
Wyniki badania popytu na pracę za III kwartał 2015 roku są reprezentatywne dla 713,9 tys. podmiotów, z czego 71,3% stanowią jednostki o liczbie pracujących do 9 osób. Wśród badanych jednostek 89,7% stanowiły podmioty sektora prywatnego. Spośród ogólnej liczby 713,8 tys. podmiotów tylko 26,5 tys., tj. 3,7%, dysponowało w końcu III kwartału br. wolnymi miejscami pracy, z tego 88,8% stanowiły jednostki sektora prywatnego, najczęściej (53,9%) były to jednostki o liczbie pracujących do 9 osób.

Liczba wykazanych **wolnych miejsc pracy** na koniec III kwartału 2015 roku wyniosła 73,2 tys. Wolne miejsca pracy koncentrowały się głównie w sektorze prywatnym (88,6%) oraz w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 49 osób (48,7%). Najwięcej wolnych miejsc pracy zanotowano w jednostkach prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (23,7%) oraz handlu; napraw pojazdów samochodowych (19,9%). W III kwartale 2015 roku jednostki dysponujące wolnymi miejscami pracy najczęściej poszukiwały robotników przemysłowych i rzemieślników (21,8%), specjalistów (19,3%), a także operatorów i monterów maszyn i urządzeń (15,3%).

**Tabl. 2. Wolne miejsca pracy według zawodów, sektorów własności i wielkości jednostek na koniec III kwartału 2015 r. (w tys.)**

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor		Jednostki według liczby pracujących		
		publiczny	prywatny	do 9 osób	od 10 do 49 osób	powyżej 49 osób
<b>OGÓŁEM</b>	<b>73,2</b>	<b>8,3</b>	<b>64,9</b>	<b>22,3</b>	<b>15,2</b>	<b>35,7</b>
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	2,4	0,4	2,0	0,2	0,5	1,7
Specjaliści	14,1	3,7	10,4	2,0	2,2	9,9
Technicy i inny średni personel	5,6	1,3	4,3	1,6	0,7	3,3
Pracownicy biurowi	7,0	1,0	6,0	2,7	1,1	3,2
Pracownicy usług i sprzedawcy	10,8	0,4	10,4	3,4	2,5	4,9
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	16,0	0,3	15,7	6,5	3,9	5,6
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	11,2	0,8	10,4	3,2	3,0	5,0
Pracownicy przy pracach prostych	6,1	0,4	5,7	2,7	1,3	2,1

**Wolne miejsca pracy według województw na koniec III kwartału 2015 roku (w tys.)**



W końcu III kwartału 2015 r. największą liczbą ofert pracy dysponowało województwo mazowieckie (23,5%), śląskie (11,6%) i dolnośląskie (11,5%), a najsłabsza oferta wolnych miejsc pracy wystąpiła w województwie podkarpackim (1,2%), świętokrzyskim (1,4%) oraz warmińsko-mazurskim (1,6%).

W okresie trzech kwartałów 2015 roku powstało 484,8 tys. **nowych miejsc pracy**, z tego 8,8% w sektorze publicznym, a 91,2% w sektorze prywatnym. Nowe miejsca pracy zostały utworzone najliczniej w zbiorowości podmiotów zatrudniających do 9 osób (46,7%). Najwięcej nowych miejsc pracy powstało w województwie mazowieckim – 97,1 tys. (20,0%), śląskim – 54,8 tys. (11,3%) oraz wielkopolskim – 52,6 tys. (10,8%). Najmniej nowo utworzonych miejsc pracy wystąpiło w województwie opolskim – 7,5 tys. (1,5%), podlaskim – 8,6 tys. (1,8%), oraz lubuskim – 10,1 tys. (2,1%). Nowo utworzone miejsca pracy powstały głównie w jednostkach prowadzących działalność w zakresie handlu; napraw pojazdów samochodowych (25,8%), przetwórstwa przemysłowego (18,6%) oraz budownictwa (12,5%).

W końcu III kwartału 2015 r. **nie obsadzone** było jeszcze 17,5 tys. (3,6%) **nowo utworzonych miejsc pracy**, głównie w sektorze prywatnym (92,1%) oraz w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 49 osób (58,5%). Najwięcej wolnych nowo utworzonych miejsc pracy wystąpiło w województwie dolnośląskim – 3,5 tys. (20,2%), mazowieckim – 3,4 tys. (19,5%) oraz śląskim – 2,1 tys. (12,1%), najmniej zaś w województwie opolskim, świętokrzyskim oraz podkarpackim – po 0,1 tys. (0,6%). Nowo utworzone wolne miejsca pracy wystąpiły głównie w jednostkach prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (22,1%), handlu; napraw pojazdów samochodowych (20,3%) oraz informacji i komunikacji (12,3%). Przeznaczone były one głównie dla specjalistów (26,6%), robotników przemysłowych i rzemieślników (15,7%) oraz pracowników usług i sprzedawców (14,4%).

**Tabl. 3. Wolne nowo utworzone miejsca pracy według wybranych sekcji PKD, sektorów własności i wielkości jednostek na koniec III kwartału 2015 r. (w tys.)**

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor		Jednostki według liczby pracujących		
		publiczny	prywatny	do 9 osób	od 10 do 49 osób	powyżej 49 osób
<b>OGÓŁEM</b>	<b>17,5</b>	<b>1,4</b>	<b>16,1</b>	<b>4,7</b>	<b>2,6</b>	<b>10,2</b>
w tym:						
Przetwórstwo przemysłowe	3,9	0,1	3,8	0,2	0,7	3,0
Budownictwo	1,6	0,0	1,6	1,2	0,1	0,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	3,6	0,0	3,6	0,7	0,9	2,0
Transport i gospodarka magazynowa	0,9	0,0	0,9	0,5	0,1	0,3
Zakwaterowanie i gastronomia	0,4	0,0	0,4	0,2	0,1	0,1
Informacja i komunikacja	2,2	0,0	2,2	0,4	0,2	1,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	0,5	0,0	0,5	0,1	0,0	0,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1,7	0,0	1,7	0,6	0,0	1,1
Administrowanie i działalność wspierająca	0,6	0,0	0,6	0,1	0,0	0,5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	0,6	0,6	0,0	0,0	0,0	0,6
Edukacja	0,5	0,3	0,2	0,2	0,2	0,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	0,4	0,1	0,3	0,2	0,1	0,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
Pozostała działalność usługowa	0,2	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0

**Tabl. 4. Wolne nowo utworzone miejsca pracy według zawodów, sektorów własności i wielkości jednostek na koniec III kwartału 2015 r. (w tys.)**

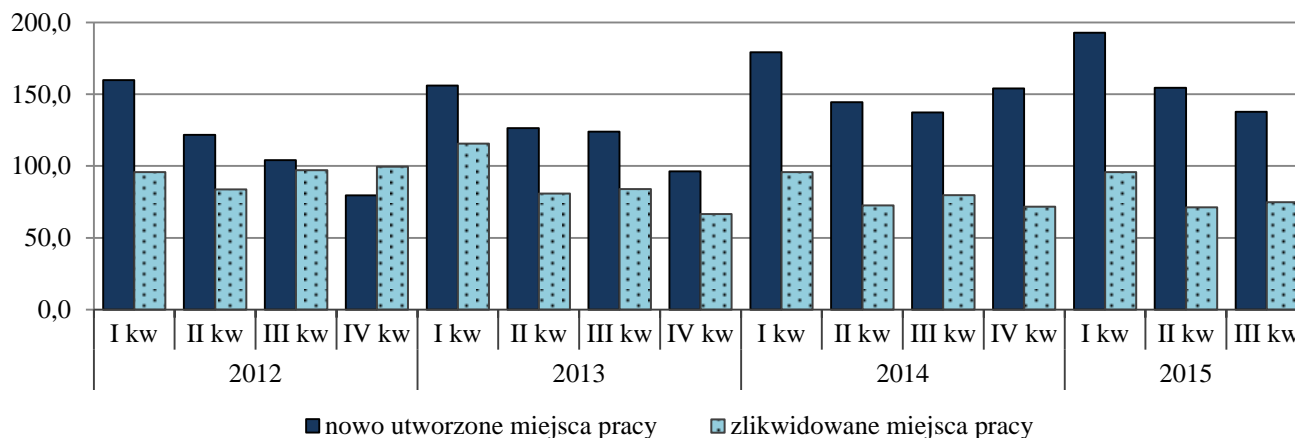
Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor		Jednostki według liczby pracujących		
		publiczny	prywatny	do 9 osób	od 10 do 49 osób	powyżej 49 osób
<b>OGÓŁEM</b>	<b>17,5</b>	<b>1,4</b>	<b>16,1</b>	<b>4,7</b>	<b>2,6</b>	<b>10,2</b>
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,8	0,1	0,7	0,1	0,1	0,6
Specjaliści	4,7	0,7	4,0	1,0	0,4	3,3
Technicy i inny średni personel	1,5	0,3	1,2	0,3	0,1	1,1
Pracownicy biurowi	2,0	0,1	1,9	0,8	0,3	0,9
Pracownicy usług i sprzedawcy	2,5	0,1	2,4	0,3	0,6	1,6
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	2,7	0,0	2,7	1,2	0,4	1,1
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2,1	0,0	2,1	0,6	0,4	1,1
Pracownicy przy pracach prostych	1,2	0,1	1,1	0,4	0,3	0,5

**Tabl. 5. Nowo utworzone i zlikwidowane miejsca pracy według wybranych sekcji PKD w okresie I – III kwartał 2015 r. (w tys.)**

Wyszczególnienie	Nowo utworzone miejsca pracy	Zlikwidowane miejsca pracy
<b>OGÓŁEM</b>	<b>484,8</b>	<b>242,0</b>
w tym:		
Przetwórstwo przemysłowe	90,3	39,6
Budownictwo	60,6	32,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	125,0	61,0
Transport i gospodarka magazynowa	26,8	16,9
Zakwaterowanie i gastronomia	19,5	10,3
Informacja i komunikacja	19,0	7,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	10,5	5,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	30,4	14,7
Administrowanie i działalność wspierająca	24,5	13,0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	10,3	4,5
Edukacja	25,5	14,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	13,1	5,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4,8	1,9
Pozostała działalność usługowa	7,2	3,3

W okresie I - III kwartał 2015 roku **zlikwidowano** 242,0 tys. **miejsc pracy**, głównie w sektorze prywatnym (88,2%) oraz jednostkach o liczbie pracujących do 9 osób (42,2%). Najwięcej zlikwidowanych miejsc pracy zanotowano w województwie mazowieckim – 52,0 tys. (21,5%), śląskim – 32,3 tys. (13,3%), wielkopolskim – 23,3 tys. (9,6%), a najmniej w województwie podlaskim – 3,2 tys. (1,3%), opolskim – 5,3 tys. (2,2%) oraz lubuskim – 5,9 tys. (2,4%).

#### Porównanie liczby nowo utworzonych i zlikwidowanych miejsc pracy według kwartałów (w tys.)



Z analizy danych dla okresu I kwartał 2012 – III kwartał 2015 roku wynika, że tylko w jednym kwartale liczba zlikwidowanych miejsc pracy była wyższa od nowo utworzonych (IV kwartał 2012 r.), natomiast we wszystkich pozostałych kwartałach tendencja była odwrotna (przeważała liczba nowo utworzonych miejsc pracy). Począwszy od I kwartału 2014 roku, w porównaniu z latami poprzednimi, liczba nowo utworzonych miejsc pracy była znacznie wyższa od liczby zlikwidowanych miejsc pracy. Na wzrost lub spadek liczby nowo utworzonych i zlikwidowanych miejsc pracy oprócz sytuacji gospodarczej ma wpływ również sezonowy charakter prac w niektórych rodzajach działalności.

Źródłem zaprezentowanych danych jest reprezentacyjne **badanie popytu na pracę**, realizowane z częstotliwością kwartalną w podmiotach zatrudniających co najmniej 1 osobę. Podstawowymi informacjami, jakie uzyskujemy z badania przedsiębiorstw na formularzu Z-05, jest popyt zrealizowany i niezrealizowany, czyli pracujący i wolne miejsca pracy według zawodów oraz dane na temat liczby nowo utworzonych oraz zlikwidowanych miejsc pracy w okresie sprawozdawczym według cech charakteryzujących zakłady pracy, a mianowicie rozmieszczenia przestrzennego, sektorów własności, rodzajów działalności oraz wielkości jednostek.

#### Uwagi metodyczne:

- **Wolne miejsca pracy** – to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych, bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:
  - 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nie obsadzone,
  - 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
  - 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.
- **Nowo utworzone miejsca pracy** – to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

Szerszy opis metodologii można znaleźć w publikacji, dostępnej na stronie internetowej: <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/popyt-na-prace/popyt-na-prace-w-2014-r-,1,10.html>

Opracowanie merytoryczne:  
**Departament**  
**Badań Demograficznych i Rynku Pracy**  
**Małgorzata Potocka**  
**Tel: 22 608 3852**

Rozpowszechnianie:  
**Rzecznik Prasowy Prezesa GUS**  
**Artur Satora**  
**Tel: 22 608 3745, 22 608 3009**  
**e-mail: [rzecznik@stat.gov.pl](mailto:rzecznik@stat.gov.pl)**

Link do obszaru tematycznego: <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/popyt-na-prace/>